έκδοση για τον **πολιτισμό** και την **ανάπτυξη**

Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2020

περιεχόμενα και πληροφορίες θα βρείτε στη δεύτερη σελίδα

τεύχος 3 - α' έκδοση

διατίθεται **ΔΩΡΕΑΝ**

Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2020 — τεύχος 3 - α' έκδοση

Λίγα λόγια ...

Αιθήρ, το πέμπτο στοιχείο του κόσμου. Η πεμπτουσία, ο συνδετικός κρίκος του σύμπαντος, η θεϊκή πνοή. Συμβολικός λοιπόν ο τίτλος του εντύπου, γιατί πως μπορεί να ερμηνεύσει κανείς το μεράκι, το φιλότιμο, τον έρωτα, το ταλέντο, την έμπνευση. Αυτά ακριβώς που χρειάζονται για να έχει η ζωή μας ποιότητα. Αυτά που γεννούν πολιτισμό, που χαρίζουν ομορφιά. Αυτά που μπορούν να φέρουν στην πολιτεία μας ανάπτυξη, πρόοδο κι ευημερία. Πολιτισμός και Ανάπτυξη λοιπόν είναι η θεματογραφία του εντύπου Αιθέρος, συνδετικό δεσμό της θεωρίας με την πράξη. Του πνεύματος και της ύλης. Στόχος δηλαδή του εντύπου είναι να αποτελέσει βήμα σύγχρονής έκφρασης απόψεων για την ανάδειξη του πολιτισμού μας και την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης. Την κοινή μας Πρόοδο. Ο Αιθήρ φιλοξενεί σκέψεις, στοχασμούς, απόψεις, προβληματισμούς, μελέτες, προτάσεις. Αντικειμενικός του σκοπός είναι η κατανόηση της πραγματικότητας μας, η γνώση των δυνατοτήτων μας, η καταγραφή των αδυναμιών μας και η εξεύρεση λύσεων. Αν η επίτευξη του ευ ζην είναι ένα αέναο πρόβλημα της ανθρωπότητας, σήμερα αυτό απαιτεί περισσότερο από ποτέ τη συμμετοχή όλων μας. Συμμετοχή με μεράκι, με όρεξη, συμμετοχή ανθρώπων εμπνευσμένων από τον πολιτισμό μας, ανθρώπων ερωτευμένων με τη ζωή.

Περιεχόμενα

Τα κείμενα είναι του οικονομολόγου - συγγραφέα **Δημήτρη Γεωρ. Κουτσονίκα** ο οποίος φέρει ακέραια και αποκλειστική ευθύνη του περιεχομένου τους.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του στο email: dkoutsonikas@yahoo.com
ή να επισκεφτείτε την προσωπική του ιστοσελίδα www.emfilox.gr

Έκδοση: 1 Ιουλίου 2020

ISBN: 9-772654-183101-03

ISSN: 2654-1831

Γεωπολιτική

Η γεωπολιτική αφορά τη ζωή του λαού μας στα πλαίσια του πλανήτη μας. Αφορά τις σχέσεις του έθνους μας με τα άλλα έθνη. Η ολοκληρωμένη κατανόηση της σημερινής πραγματικότητας απαιτεί πολυεπίπεδα διεισδυτική κατανόηση της φύσης του ελληνικού έθνους και της ιστορικής πορείας του κράτους μας. Γιατί οι πρόγονοι μας επέλεξαν να οικοδομήσουν τον πολιτισμό και την ευημερία τους εντός της πατρίδας. Η πολυχιλιετής ζωή του λαού μας επιβεβαιώνει τη διαρκή προσήλωση στην πανάρχαια απόφαση τους. Να αποτελέσουν το Έθνος των Ελλήνων και να καλλιεργήσουν κοινό τον πολιτισμό τους εντός του αρχέγονου ελληνικού χώρου. Πορεία μακραίωνη βέβαια με τρομερές εναλλαγές και διακυμάνσεις, με επεκτάσεις, συρρικνώσεις, ανόδους, πτώσεις και σκλαβιές. Από την τελευταία σκλαβιά ξεκινήσαμε να βγαίνουμε πριν διακόσια χρόνια και ταυτόχρονα να αναζωογονούμε την πολιτιστική κληρονομιά μας. Η αιτία της πτώσης ήταν και η αιτία της παλιγγενεσίας. Το κράτος χάθηκε όταν απομακρύνθηκε από το Έθνος. Όταν οι εθνικοί δεσμοί δυνάμωσαν η πατρίδα, δηλαδή η κοιτίδα του λαού μας, άρχισε πάλι να ελευθερώνεται. Με την ελευθερία άρχισε πάλι να επιστρέφει και η ευημερία. Επιβεβαιώθηκε έτσι για πολλοστή φορά η αρχαία ρήση των προγόνων μας: αν θέλουμε να ζούμε καλά πρέπει να είμαστε ελεύθεροι και για να είμαστε ελεύθεροι πρέπει να είμαστε γενναίοι. Το γιατί έχει να κάνει με τη γεωπολιτική.

Έχει να κάνει δηλαδή όχι μόνο με τη δική μας συμπεριφορά αλλά και με τη συμπεριφορά των άλλων λαών του πλανήτη. Έχει να κάνει όχι μόνο με τις δικές μας συνθήκες αλλά και με τις συνθήκες των υπόλοιπων εθνών, κοντινών ή μη. Από τη στιγμή μάλιστα που η γεωγραφία ενός τόπου επηρεάζει άμεσα τις συνθήκες ζωής οποιασδήποτε κοινωνίας, τότε η γεωπολιτική έχει να κάνει σίγουρα με τον τόπο και τον χώρο. Η γεωπολιτική έχει να κάνει με σύνορα. Γιατί χωρίς σύνορα ο πλανήτης θα καταντούσε ένα τεράστιο κοινόβιο. Η κοινοβιακή ζωή όμως, αν και αρχαία έμπνευση, έχει πολλάκις αποδειχτεί ακατάλληλη να προάγει την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής. Όπως σε μια πολιτεία κάθε οικογένεια έχει ανάγκη το δικό της χώρο, έτσι και στον πλανήτη μας κάθε έθνος έχει ανάγκη το δικό του κράτος, τα δικά του σύνορα. Τα έθνη είναι για την παγκόσμια κοινωνία ότι οι οικογένειες για την κάθε πολιτεία. Έτσι η ανθρωπότητα αναζήτησε την ευημερία όχι

μέσα από την κατάργηση των συνόρων αλλά μέσα από την ανάπτυξη του πολιτισμού. Αναζήτησε δηλαδή τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Αυτό το επιβεβαιώνει η ιστορία, η μελέτη της οποίας μας δείχνει ότι η ανάπτυξη του πολιτισμού εξυγιαίνει και ισχυροποιεί τις ανθρώπινες σχέσεις.

Αυτή η ισορροπία όμως, σε κρίσιμες ιστορικές στιγμές, διαταράσσεται από δυο κυρίως λόγους: την ανάγκη ή την πλεονεξία. Όταν οι συνθήκες κάποιων λαών δημιουργούν ανάγκη επιβίωσης ή η πλεονεξία κάποιων ηγετών δείχνεται ακόρεστη, τότε τα σύνορα αμφισβητούνται. Τότε λαοί παρασύρονται σε ανθρωποβόρες συγκρούσεις. Γιατί τότε η βελτίωση της ανθρώπινης ζωής, που είναι άλλωστε η κινητήριος δύναμη της ιστορίας, επιδιώκεται όχι μέσω του πολιτισμού αλλά μέσω της βίας. Το ζην ή το ευ ζην λοιπόν είναι ο στόχος κάθε ανθρώπινης σύγκρουσης. Η σύγκρουση δε γίνεται αναπόφευκτη όταν οι άνθρωποι υποκύπτουν στην ανάγκη ή την πλεονεξία. Άρα ο καλύτερος τρόπος αποφυγής των συγκρούσεων είναι η πρόληψη των αιτιών που τις προκαλούν εντός και εκτός συνόρων. Όσον αφορά την ανάγκη, η αλληλεγγύη μεταξύ των κοινωνιών μπορεί να αμβλύνει πολλές προβληματικές καταστάσεις όταν αλληλοβοηθούνται τα έθνη έτσι ώστε να φτιάχνει το καθένα το κράτος του κι όχι να παραβιάζει τα σύνορα του άλλου. Όσον αφορά τη πλεονεξία, το κάθε έθνος πρέπει να φροντίζει να κυβερνιέται από σώφρονες ηγέτες ώστε να μην παρασύρεται σε υπερφίαλα σχέδια. Παράλληλα δε να φροντίζει ώστε είναι έτοιμο υλικά και ψυχικά για σύγκρουση ώστε το κόστος οποιουδήποτε παραβάτη εισβολέα να αποσβένει κάθε προσδοκώμενο όφελος. Όλα αυτά όμως προϋποθέτουν ολοκληρωμένη γνώση. Όχι μόνο αυτογνωσία αλλά και σφαιρική επίγνωση των γεωπολιτικών συνθηκών. Όσον αφορά την πατρίδα μας λοιπόν, για να διασφαλίσουμε αρμονικές σχέσεις με τα υπόλοιπα κράτη του πλανήτη μας πρέπει να κατανοούμε καταρχήν το ποιοί είμαστε, που είμαστε και τι ιστορικές συνθήκες αντιμετωπίζουμε σήμερα. Όσο καλύτερος είναι ο γεωπολιτικός σχεδιασμός μας, τόσο περισσότερο θα εξασφαλιστεί η ευημερία του λαού μας.

Η μακραίωνη ιστορία του έθνους μας έχει δείξει ότι ζούμε σε μια περιοχή που προσελκύει διαχρονικά το παγκόσμιο ενδιαφέρον. Γιατί; Γιατί βρισκόμαστε στο μοναδικό σημείο της γης που συνορεύουν τρεις

διαφορετικές ήπειροι. Το Αιγαίο πέλαγος συγκεκριμένα είναι το μοναδικό σημείο του πλανήτη που ενώνει τρεις ηπείρους. Το Αιγαίο πέλαγος ελέγχει όποιος ελέγχει τα νησιά του. Για να ελέγχει κάποιος τα νησιά του πρέπει να ελέγχει Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα και Πελοπόννησο. Για να είναι ελέγχει όμως αυτές τις περιοχές πρέπει επίσης να ελέγχει Ήπειρο, Μακεδονία και Θράκη. Η σημερινή Ελλάδα δηλαδή. Αυτή είναι άλλωστε και η περιοχή πάνω κάτω που γεννήθηκε πριν χιλιάδες χρόνια και άνθησε το έθνος των Ελλήνων. Υπήρξαν βέβαια και άλλες περιοχές της αρχαίας κοιτίδας που σήμερα είναι εκτός επικράτειας, αλλά η σημερινή Ελλάς έχει την ελάχιστη έκταση που εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του κράτους της. Χωρίς την Μικρασία, την Κύπρο, τον Πόντο ή τη Σικελία η Ελλάς μπορεί να επιβιώσει. Όχι όμως χωρίς τη Θράκη, την Ήπειρο ή τα νησιά του Αιγαίου. Η ιστορία μας εξηγεί το γιατί.

Δυο φορές υποταχθήκαμε. Την πρώτη στους Ρωμαίους όταν έπεσε η Ήπειρος. Τη δεύτερη στους Οθωμανούς όταν έπεσε η Θράκη. Η αλυσιδωτή πτώση των ελληνικών περιοχών και στις δυο περιπτώσεις ακολούθησε την απώλεια μιας εκ των δυο κλειδών του ελληνικού χώρου. Ελλάς χωρίς Ήπειρο ή χωρίς Θράκη δεν μπορεί να υπάρξει, αφού χωρίς αυτές δεν μπορεί να υπάρξει Μακεδονία και χωρίς Μακεδονία η Ελλάς δεν θα ζήσει για πολύ. Αυτό το γνώριζαν άριστα οι πρόγονοι μας το 1912-13. Αν αποτύγχαναν τότε η Ελλάς θα βυθίζονταν ξανά στην σκλαβιά. Τα κατάφεραν όμως απελευθερώνοντας τις περιοχές με την αντίστροφη πορεία που αυτές είχαν σκλαβωθεί. Ποιο ήταν όμως το κλειδί της επιτυχίας τους; Το Αιγαίο πέλαγος. Η κυριαρχία του Ελληνικού Ναυτικού εξασφάλισε την απελευθέρωση της Ελλάδος. Όποιος ενδιαφέρεται για λεπτομέρειες ας μελετήσει ιστορία. Η ουσία πάντως είναι ότι η κυριαρχία επί του Αιγαίου πελάγους μας εξασφάλισε την ανεξαρτησία. Αυτό επιβεβαιώνεται επίσης από τον πρώτο αγώνα για απελευθέρωση το 1821. Το Αιγαίο είναι το κλειδί της ανεξαρτησίας μας. Χωρίς αυτό, άρα και τα νησιά του, Ελλάς δεν μπορεί να υπάρξει.

Εδώ όμως εντοπίζεται και το κέντρο των σημερινών γεωπολιτικών συνθηκών. Εμείς ως χώρα είμαστε ευχαριστημένοι με τα σύνορα μας και επιθυμούμε τη διατήρηση τους. Οι υπόλοιποι λαοί όμως; Γιατί σήμερα εμφανίζεται μια αυξημένη τάση αμφισβήτησης; Για να έχουμε ολοκληρωμένη απάντηση στο γιατί η ισορροπία κλονίζεται σήμερα

πρέπει πρώτα να κατανοήσουμε το πως είχαμε αυτή την ισορροπία τα τελευταία 80 χρόνια. Η απάντηση βρίσκεται σε ένα δευτερεύον χαρακτηριστικό του Αιγαίου πελάγους. Εκτός από το μοναδικό σημείο επικοινωνίας τριών ηπείρων, το Αιγαίο είναι η φυσική προέκταση των στενών του Βυζαντίου. Όποιος ελέγχει λοιπόν το Αιγαίο, ελέγχει την επικοινωνία της Μεσογείου με την Μαύρη Θάλασσα. Η σημερινή ισορροπία λοιπόν γεννήθηκε πριν εκατό χρόνια όταν οι Δυτικές δυνάμεις κυριάρχησαν στο Αιγαίο και οι Ανατολικές στη Μαύρη Θάλασσα, με τα Στενά του Βοσπόρου να είναι ουδέτερα. Η Ελλάς μέσα από δυο παγκοσμίους πολέμους και δυο εμφυλίους πολέμους κατάκτησε το αδιαφιλονίκητο τίτλο της Δυτικής δύναμης. Κατάκτησε έτσι και το Αιγαίο. Με θυσίες, αγώνες και νίκες σε αμέτρητες συγκρούσεις όπου διακυβεύονταν ο έλεγχος του κέρδισε τον τίτλο του θεματοφύλακα του. Τα διεθνή συμφέροντα τότε ταυτίστηκαν με τα εθνικά και η διεθνής ισορροπία ευνόησε την εθνική ηρεμία. Μην ξεχνάμε ότι εδώ η Γερμανία έχασε δυο πολέμους κι ότι εδώ ξεκίνησε ο ψυχρός πόλεμος. Εδώ, στην Ελλάδα του Αιγαίου πελάγους ισορρόπησαν οι παγκόσμιες δυνάμεις. Η γεωπολιτική ισορροπία όμως που ξεκίνησε και στηρίχτηκε εδώ ιστορικά φτάνει στο τέλος της. Σήμερα ζούμε την αρχή μιας νέας δυναμικής γεγονότων μιας μελλοντικής παγκόσμιας ισορροπίας που για τους ίδιους λόγους θα έχει εκ νέου επίκεντρο της την περιοχή μας. Γιατί όμως;

Γιατί ανατρέπεται σήμερα αυτή η ισορροπία των τελευταίων ετών; Γιατί καταρχήν η ανθρώπινη ιστορία υπόκειται στην αέναη πάλη φιλελευθερισμού και δεσποτισμού. Η αρχέτυπη διαμάχη των δυο ανθρώπινων τάσεων αποτελεί διαρκή παράγοντα διαμόρφωσης των ιστορικών συνθηκών. Αποτελεί τη φύτρα που γεννά την ανάγκη και την πλεονεξία, τις κινητήριες δυνάμεις γεωπολιτικών μεταβολών. Ζούμε ήδη ως συνέπεια της ανάγκης και της πλεονεξίας τεράστιες μετακινήσεις πληθυσμών που μεταναστεύουν αναζητώντας το ζην ή το ευ ζην. Διακρίνουμε επίσης παράλληλα αυξημένη διάθεση δεσποτικών μέτρων από δυνάμεις που επιθυμούν οι λίγοι να κυριαρχήσουν πάνω στους πολλούς. Όλα δείχνουν ότι για μια ακόμη φορά η ανθρωπότητα θα βιώσει μια σύγκρουση των φιλελεύθερων δυνάμεων με τις δυνάμεις του δεσποτισμού. Οι άνθρωποι θα κληθούν εκ νέου να υπερασπίσουν το δικαίωμα τους στην ελευθερία, την αξιοπρέπεια και την ευημερία. Συνεπεία της τοποθεσίας της πατρίδας μας αυτή θα

αποτελέσει για ακόμη μια φορά επίκεντρο της παγκόσμιας σύγκρουσης. Ο λαός μας λοιπόν θα κληθεί ξανά να επιλέξει φέροντας βαριά ιστορική παρακαταθήκη αφού στο παρελθόν έχει όχι απλά συναγωνιστεί αλλά ηγηθεί των φιλελεύθερων δυνάμεων. Στη νέα αυτή ιστορική πρόκληση που εκτυλίσσεται δεν διακυβεύεται απλά η ευημερία μας ως έθνος αλλά και αυτή η κρατική μας υπόσταση. Όπλα μας η ιστορία μας κι ο πολιτισμός μας.

Η ιστορία μας διδάσκει τι πρέπει να αποφύγουμε και πως πρέπει να δράσουμε. Ο πολιτισμός μας μάς επιτρέπει να αυξήσουμε τη φυσική και πολιτική μας ισχύ. Αμφότερα όμως προϋποθέτουν γνώση και θάρρος. Θάρρος να δούμε την πραγματική διάσταση των γεγονότων που εκτυλίσσονται αλλά και των συνεπειών τους. Γιατί οι συνέπειες της ιστορικής περιόδου που τώρα ξεκινά δεν είναι μόνο οικονομικές, υλικές. Οι αλλαγές που επικρέμονται είναι κυρίως πολιτικές, ηθικές και υπαρξιακές. Οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή μας δεν έχουν να κάνουν μόνο με τα πετρέλαια ή τα χρήματα. Αυτά είναι ήσσονος σημασίας. Πρωταρχικό διακύβευμα είναι ο έλεγχος του Αιγαίου. Ο έλεγχος του αρχιπελάγους που αποτελεί γεωστρατηγικό κλειδί στον έλεγχο τριών ηπείρων. Η σύγκρουση διαφόρων δυνάμεων για τον έλεγχο του Αιγαίου θα επηρεάσει αναπόφευκτα και τα ελληνικά νησιά και τις ηπειρωτικές περιοχές. Η Ελλάς όμως δεν έχει την πολυτέλεια να απολέσει εδάφη γιατί θα κινδυνέψει η ύπαρξη της. Αν χάσουμε λίγα νησιά δεν χάνουμε μόνο εδάφη, χάνουμε την ανεξαρτησία μας. Το ίδιο ισχύει πολλαπλασίως για τμήματα της Θράκης, της Μακεδονίας ή της Ηπείρου. Η σημασία όμως της σύγκρουσης που επίκειται αυξάνεται από το ότι αυτή έχει επίσης το χαρακτήρα διαμάχης μεταξύ φιλελευθερισμού και δεσποτισμού.

Αυτό είναι το πλαίσιο που η Ελλάς θα μπορούσε να σχεδιάσει τη σύγχρονη εξωτερική της πολιτική. Να οικοδομήσει τις σύγχρονες διεθνείς της σχέσεις πάνω στα σύγχρονα δεδομένα αντλώντας την επιχειρηματολογία της από την τρέχουσα ιστορική περίοδο. Όχι με τρόπο αισθαντικό ή ηθικίστικο αλλά με τρόπο θετικό και πραγματιστικό. Να αξιοποιήσει δηλαδή το ρόλο της ως θεματοφύλακας του Αιγαίου τον τελευταίο αιώνα και τα ευεργετικά για την ανθρωπότητα χειροπιαστά αποτελέσματα. Τα χρόνια που η Ελλάδα κρατά την κλείδα τριών ηπείρων, το Αιγαίο, διατηρήθηκε μια παγκόσμια ισορροπία που απέδωσε μια εκ των μακρότερων ειρηνικών περιόδων. Πολλές περιοχές

και πολλοί λαοί ωφελήθηκαν από αυτή την ισορροπία. Δυστυχώς όχι όλοι οι λαοί αφού πολλοί υπέφεραν. Γι' αυτό όμως δεν φταίει η Ελλάδα. Αντιθέτως ο σύγχρονος ελληνισμός μπορεί να συνεισφέρει στη διάδοση του φιλελευθερισμού και της προόδου. Πάνω σε αυτές τις αλήθειες μπορεί να αναπτυχθεί ένας σύγχρονος τρόπος επικοινωνίας του ελληνικού λαού με τον υπόλοιπο πλανήτη.

Βέβαια η ιστορία διδάσκει ότι κάθε λαός μπορεί να κάνει λάθη και να παρασυρθεί σε επιζήμιες πολιτικές. Καλοί και κακοί ηγέτες υπάρχουν σε κάθε έθνος, μικρό ή μεγάλο. Ιδίως τα μεγάλα κράτη κάνουν και μεγάλα λάθη. Όχι πάντα από πρόθεση αλλά επιδιώκοντας να κάνουν μεγάλο καλό, κάνουν τελικά μεγάλο κακό ακόμα και στον ίδιο τον εαυτό τους. Αυτό ιστορικά συνέβη ήδη κάποιες φορές στο Αιγαίο. Οι μεγάλοι της γης επιδιώκοντας ισορροπία διχοτόμησαν ή τριχοτόμησαν τον έλεγχο του με καταστροφικά αποτελέσματα. Όταν ο έλεγχος του αρχιπελάγους δεν ήταν σε χέρια ελληνικά πολλοί λαοί υπέφεραν εξαιτίας λίγων. Ακόμα και οι μεγάλοι που το είχαν επιτρέψει ή επιδιώξει και αυτοί τελικά ζημιώθηκαν αφού ούτε την ισορροπία διατήρησαν αλλά και τα αρχικά οφέλη τους έχασαν στο πολλαπλάσιο. Πολλά τα σχετικά διδάγματα της ιστορίας.

Η ιστορία δεν ρωτάει, δείχνει. Δεν ρωτάει τους λαούς τι θα ήθελαν αλλά τους δείχνει το δρόμο κι ανάλογα ο κάθε λαός επιλέγει. Αν διαλέξει σωστά ευημερεί, αν όχι υποφέρει ή ακόμη χειρότερα αφανίζεται. Το πολύπειρο έθνος μας έχει πολλές φορές λαθέψει αλλά κι ακόμη περισσότερες φορές προσφέρει στον αγώνα της ανθρωπότητας για προκοπή κι ευημερία. Όλα δείχνουν ότι στη σημερινή γενιά έλαχε να δώσει εκείνες τις απαντήσεις που θα κρίνουν το μέλλον. Φάρος μας ο πολιτισμός μας. Άλλωστε ο λαός μας κατέχει ήδη πολλές απαντήσεις σε γεωπολιτικά προβλήματα. Μια από αυτές είναι: μέγα το της θαλάσσης κράτος._ (δγκ)

Η ηθική του χρήματος

Ο Σωκράτης δίδαξε : «Ουκ εκ χρημάτων αρετή γίγνεται, αλλ' εξ αρετής χρήματα και τα άλλα αγαθά τοις ανθρώποις άπαντα και ιδία και δημοσία».

Ηθικολογία ή αλήθεια; Εξαρτάται από το πόσα χρήματα έχεις, ίσως.

Η ιστορία πάντως επιβεβαίωσε το Σωκράτη. Η Αθήνα υπέκυψε στο χρήμα και τελικά καταστράφηκε. Η δύναμη του χρήματος οδήγησε μια δημοκρατία του επιπέδου της κλασσικής Αθήνας να σκοτώσει έναν ξυπόλητο εβδομηντάχρονο. Η ψευδαίσθηση της αξίας του όμως οδήγησε την πόλη στην παρακμή και την υποταγή.

Πότε όμως το χρήμα εμπεριέχει αρετή; Όταν συμβαδίζει με την ηθική, ίσως. Το τι είναι ηθική το ανέλυσαν μέγιστοι φιλόσοφοι. Αυτά όμως που οι φιλόσοφοι ανέλυσαν δεν είναι παρά αλήθειες που όλοι έχουμε μέσα μας.

Όταν το χρήμα οδηγεί μια κοπέλα στο κρεβάτι του προϊσταμένου της ή μια οικογένεια να χάσει το σπίτι της ή ένα δάσος να γίνει τσιμέντο ή παιδιά να δουλεύουν για ένα κομμάτι ψωμί ή έναν ελεύθερο άνθρωπο να σωπαίνει τότε το σύνολο ζημιώνεται. Τότε αργά ή γρήγορα και το άτομο ζημιώνεται όσα χρήματα κι αν έχει. Η βρώμικη πόλη είναι βρώμικη για όλους.

Ο εθισμός του χρήματος οδήγησε τους επιχειρηματίες στο χρηματιστήριο παραμερίζοντας τις επιχειρήσεις τους με αποτέλεσμα να ξεχάσουν πως να παράγουν. Η γοητεία του χρήματος οδήγησε τους επιχειρηματίες στην πρόσληψη ατόμων με βάση την ομορφιά, τη συγγένεια ή την ευκαμψία της μέσης με αποτέλεσμα να ξεμείνουν από συνεργάτες. Η δύναμη του χρήματος οδήγησε την κοινωνία να αντικαταστήσει τις αξίες της με την αξία του πορτοφολιού. Η ψευδαίσθηση του χρήματος οδήγησε το σύγχρονο άνθρωπο στη μιζέρια ασχέτως της περιουσίας του. Το χρήμα χωρίς ηθική έχει δυσβάσταχτο τόκο.

Η απουσία αρετής στην κοινωνία δεν είναι ηθικολογία είναι πραγματικότητα. Τα αποτελέσματα της οποίας τα βλέπουμε κάθε φορά που ένας οικογενειάρχης μένει άνεργος ή ένας αγρότης αποσύρεται ή μια νέα κοπέλα παρακαλά για μια θέση στο δημόσιο ή μια βιοτεχνία κλείνει καταχρεωμένη ή ένας νέος πληρώνεται με μισθό πείνας ή ένας παλιός εφοριακός πλουτίζει ή ένας συνταξιούχος πεινά ή ένας άρρωστος δίνει φακελάκι ή ένα παιδί πεθαίνει ψάχνοντας για νοσοκομείο ή ένας άνθρωπος σκύβει το κεφάλι. Τα βλέπουμε και τα ζούμε κάθε μέρα στις βρώμικες γειτονιές μας, στα δικαστήρια, στις πολεοδομίες, στο μπαλκόνι μας που εξέχει υπερβολικά, στις λακκούβες που πατάμε.

Όσο ο αέρας δεν μοσχοβολά στις δυσώδεις πόλεις μας ας σκεφτούμε να αντικαταστήσουμε την αξία του χρήματος με τις αξίες που δώσαμε. Το χρήμα έτσι κι αλλιώς δεν φτάνει όσο και να 'χεις. Αυτό είναι μια αλήθεια που μας τη θυμίζει η σημερινή κρίση από την οποία θα ξεφύγουμε σαν σύνολο αν λειτουργήσουμε σαν οργανωμένη πολιτεία. Πλούσιοι υπάρχουν όπως υπάρχουν και φτωχοί, ιδίως όμως οι πλούσιοι οφείλουν να συνειδητοποιήσουν σύμφωνα με τον Αριστοτέλη ότι δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς τους φτωχούς.

Η αναζήτηση ευθύνης στον αδύνατο αποτελεί άλλοθι, γιατί ο δυνατότερος έχει μεγαλύτερη ευθύνη. Ένας πλούσιος με τρεις συντάξεις έχει μεγαλύτερη ευθύνη από ένα απλό συνταξιούχο, ένας πλούσιος με έπαυλη στο δάσος έχει μεγαλύτερη ευθύνη από ένα φτωχό με παράνομο σπιτάκι, ένας καθηγητής πανεπιστημίου που απουσιάζει από την παράδοση έχει μεγαλύτερη ευθύνη από ένα δάσκαλο που απεργεί. Ευθύνες έχουν οι πολίτες ανάλογα με τη δύναμή τους και ιδίως οι έχοντες πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι το χρήμα για να διατηρήσει την αξία του πρέπει να φτάνει για όλους.

Μέχρι σήμερα ζούσαμε την ψευδαίσθηση της ατομικότητας. Η προκοπή όμως είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας και των δυνατών και των αδυνάτων. Πρώτα των δυνατών και μετά των αδυνάτων. Η απάντηση λοιπόν για λύση στην σημερινή οικονομική κρίση βρίσκεται στις αξίες του λαού μας, στην αρετή του.

Γιατί αρετή σημαίνει να βγάζω χρήματα αλλά να μπορώ ακούω μουσική, να απολαμβάνω τη φύση, να χαίρομαι τα παιδιά μου, να μιλώ με τους φίλους μου. Αρετή σημαίνει να έχω καλό αυτοκίνητο αλλά να μπορώ να αναπνέω καθαρό αέρα, να κολυμπώ σε καθαρή θάλασσα, να τρώω καθαρά φαγητά. Αρετή σημαίνει να έχω δικό μου σπίτι αλλά να έχω και δάση, να βλέπω ποτάμια και λίμνες, να βλέπω ομορφιά και έξω από το μπαλκόνι μου. Όμως αρετή σημαίνει όταν πρέπει να διαλέξω περισσότερα χρήματα ή τα παιδιά μου, καλύτερο αυτοκίνητο ή καθαρό νερό, καλύτερο σπίτι ή περισσότερο πράσινο να κάνω τη σωστή επιλογή.

Αυτή η απροσδιόριστη αίσθηση δυσφορίας, ανασφάλειας, θυμού ή αδικίας που μαστίζει την κοινωνία μας και ιδίως τους νέους δείχνει το «ζην» χωρίς το «ευ ζην». Το χρήμα άλλωστε από μόνο του ούτε για τους φτωχούς ούτε για τους πλούσιους είναι ποτέ αρκετό. Η αρετή

όμως μπορεί να κάνει το χρήμα να περισσεύει.(το άρθρο πρωτοδημοσιεύτηκε το 2009 στην εφημερίδα «Νέοι Καιροί»)._ (δγκ)

Πλατυγιάλι: μια αμαρτωλή ιστορία

Θα αναφερθώ στην ιστορία του λιμανιού στο Πλατυγιάλι Αιτωλοακαρνανίας πρώτον γιατί τη γνωρίζω από πρώτο χέρι και δεύτερον γιατί αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της ελληνικής κακοδαιμονίας. Είναι μια από τις πολλές περιπτώσεις που δείχνουν γιατί η ελληνική οικονομία βρίσκεται στα σημερινά χάλια της. Δείχνει επίσης ότι η Αιτωλοακαρνανία είχε δυνατότητες να μην βρίσκεται στον πάτο του βαρελιού.

Χαρακτήρισα την ιστορία αυτή ως αμαρτωλή γιατί εκτός των άλλων ξεκίνησε με ένα πολιτιστικό έγκλημα στις αρχές της δεκαετίας του '80. Με υπογραφή της τότε υπουργού πολιτισμού Μελίνας Μερκούρη, αφού όλοι οι αρχαιολόγοι αρνήθηκαν να συναινέσουν, θάφτηκε κάτω από τόνους τσιμέντου μια από τις σπουδαιότερες προϊστορικές πόλεις του κόσμου. Η τότε υπουργός πήρε πάνω της την εξαφάνιση μιας μοναδικής ιστορικής κληρονομιάς που ποτέ δεν θα γνωρίσουμε εξαιτίας της υπογραφής της. Ποια ήταν η άγνωστη προϊστορική αυτή πόλη δεν το μάθαμε ποτέ. Χάσαμε έτσι τη δυνατότητα να αναθεωρήσουμε την παγκόσμια ιστορία και να αποκτήσει η Αιτωλοακαρνανία έναν ανεκτίμητο θησαυρό.

Αποκτήσαμε όμως ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια της Ευρώπης, σκοπός του οποίου ήταν να αποτελέσει παγκόσμιο διαλυτήριο πλοίων. Όταν όμως το 1987 ολοκληρώθηκε το λιμάνι με πακτωλό ευρωπαϊκών χρημάτων, η ναυτιλιακή αγορά είχε μεταβληθεί και το ολοκαίνουργιο λιμάνι έμεινε στα αζήτητα για χρόνια. Το 1994 ήταν ένα ακόμη ανενεργό περιουσιακό της ΕΤΒΑ του ελληνικού δημοσίου.

Ως 20χρονος φοιτητής αποφάσισα να κάνω με τη βοήθεια καθηγητών εντός και εκτός σχολής μια μελέτη σκοπιμότητας για το Πλατυγιάλι. Το έκανα με την παρακίνηση του πατέρα μου που ήταν τότε επικεφαλής των βιοτεχνών της Αιτωλοακαρνανίας και μέλος του ΔΣ του Επιμελητηρίου του νομού. Στη μελέτη αυτή με βοήθησαν απίστευτα και κάποιοι φωτισμένοι υπάλληλοι της ΕΤΒΑ άξιοι λειτουργοί του ελληνικού δημοσίου (γιατί υπάρχουν και τέτοιοι να ξέρετε). Την άνοιξη

του 1995 παρουσίασα τη μελέτη αυτή στο ΔΣ του Επιμελητηρίου και την προσέφερα αφιλοκερδώς προς χρήση. Η μελέτη σκοπιμότητας εκείνη κατέληγε σε μια συγκεκριμένη πρόταση αξιοποίησης του λιμανιού στο Πλατυγιάλι.

Προτείνονταν η παραχώρηση της ιδιοκτησίας του λιμανιού στο Επιμελητήριο και η αξιοποίηση του ως διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο. Από την μελέτη είχε προκύψει ότι εκεί ακριβώς βρίσκονταν το συγκριτικό του πλεονέκτημα σε συνδυασμό με τις επικρατούσες τότε συνθήκες. Το λιμάνι διέθετε όλα τα πλεονεκτήματα να αποτελέσει διαμετακομιστικό εμπορικό κόμβο σύνδεσης της Ασίας με την Ευρώπη. Το 1995 ήταν ιδανική χρονιά για κάτι τέτοιο. Μπορείτε λοιπόν να φανταστείτε την εξέλιξη της Αιτωλοακαρνανίας αν είχε υλοποιηθεί εκείνη η πρόταση. ΑΝ… ένα αν που ποτέ δεν έγινε πράξη.

Προς τιμήν τους βέβαια όλα τα μέλη του ΔΣ του Επιμελητηρίου στήριξαν την πρόταση ανεξάρτητα από την κομματική τους προέλευση και το ΔΣ σύσσωμο εξουσιοδότησε ομόφωνα τον τότε πρόεδρο Γεώργιο Πιστιόλα να απευθύνει την επίσημη πρόταση του Επιμελητηρίου στην κεντρική κυβέρνηση. Η πρόταση αυτή μάλιστα έγινε πλήρως αποδεκτή και από τον τοπικό δήμο του Αστακού που θα ωφελούνταν περισσότερο απ' όλους. Οι προσπάθειες του προέδρου όμως και κατ' επέκταση του Επιμελητηρίου έπεσαν στο κενό. Μετά από 2-3 χρόνια σταμάτησαν εντελώς και σταμάτησα κι εγώ να το παρακολουθώ.

Μερικά χρόνια αργότερα όμως διάβασα στις εφημερίδες ότι το Πλατυγιάλι πουλήθηκε έναντι ευτελούς αντιτίμου σε μια ιδιωτική εταιρεία με στόχο την αξιοποίηση του. Μαντέψτε… η επενδυτική πρόταση της ιδιωτικής εταιρείας ήταν αντιγραφή της πρότασης του Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας. Τώρα κατά πόσο αξιοποιήθηκε το Πλατυγιάλι, κατά πόσο ο Αστακός έγινε παγκόσμιο εμπορικό κέντρο και κατά πόσο η Αιτωλοακαρνανία εκσυγχρονίστηκε, μπορεί να το διαπιστώσει ο καθένας.

Μη φανταστείτε όμως ότι ο κόπος μου πήγε χαμένος. Ότι έχασα μερικούς μήνες από τη ζωή μου κάνοντας τη μελέτη εκείνη αντί να γυρνάω στα κλαμπ είναι γεγονός (όχι ότι δεν έχω πάει…) αλλά η ζωή δεν είναι μόνο διασκεδάσεις. Αυτό το λέω για τους σημερινούς 20χρονους. Να μην κωλώνουν! Να έχουν όραμα και στόχους και να

επιδιώκουν αυτό που γουστάρουν. Να προσπαθούν με όλες τους τις δυνάμεις γιατί ακόμα κι αν δεν βλέπουν άμεσο αποτέλεσμα να είναι σίγουροι ότι η κάθε προσπάθεια τους κάνει πιο δυνατούς. Έτσι κι εγώ απέκτησα από αυτή την ιστορία πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες ζωής.

Το αποτέλεσμα όμως είναι ότι χάθηκε τότε μια ακόμη ευκαιρία τόσο για τον νομό όσο και για τη χώρα. Αντί η εθνική οικονομία να ωφεληθεί ζημιώθηκε. Αντί να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, η ανεργία αυξήθηκε. Γιατί; Αυτή είναι μια απάντηση που όλοι μας οφείλουμε να δώσουμε με θάρρος αν θέλουμε να προκόψουμε. Μέχρι τώρα βέβαια η επιλογή αυτή ήταν πολυτέλεια. Πρόκειται όμως σύντομα να καταστεί ανάγκη. Η σωστή απάντηση θα γίνει μονόδρομος επιβίωσης._ (δγκ)

Η εκτροπή του Αχελώου

Από καιρό σε καιρό επανέρχεται το φάντασμα της εκτροπής του Αχελώου ως μιαρό πνεύμα που θέλει απεγνωσμένα να βλάψει τους Έλληνες. Ο θεός Αχελώος όμως αντιστέκεται σθεναρά. Πρόκειται για περίπτωση απώλειας εθνικού πλούτου. Τη συγκεκριμένη υπόθεση τη γνωρίζω από πρώτο χέρι αφού υπήρξα προ εικοσαετίας ελεγκτής του συγκεκριμένου επαίσχυντου έργου. Τότε, νεαρός ασκούμενος ορκωτός λογιστής, μου ανατέθηκε ο έλεγχος των παγίων της σήραγγας εκτροπής.

Ποτέ δεν έμαθα γιατί ανατέθηκε σε έναν πρωτόπειρο ελεγκτή, όπως εγώ, μια τόσο περίπλοκη υπόθεση. Η ουσία είναι ότι στάλθηκα τότε να διενεργήσω επιτόπου έλεγχο παγίων με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα για λογαριασμό της κατασκευαστικής εταιρείας του μακαρίτη Agnelli που συμμετείχε στην κοινοπραξία. Αποτέλεσμα του ελέγχου ήταν η μη έκδοση πιστοποιητικού. Αυτό αποτελεί τιμή για τον τότε επικεφαλής ορκωτό λογιστή που αν ήθελε μπορούσε να αγνοήσει τα πορίσματα και να παραβεί τον όρκο του όπως έκαναν άλλοι. Όμως πιστοποιητικό δεν δόθηκε και το έργο σταμάτησε. Όπως λέει κι ο σοφός λαός μας ότι γλιτώνει απ' την ώρα, γλιτώνει απ' τον χρόνο. Τελικά το έργο διακόπηκε οριστικά μετά από σειρά δικαστικών ενεργειών από διάφορες πλευρές και αφού αναγνωρίστηκε η περιβαλλοντική

επιβάρυνση της εκτροπής του Αχελώου.

Εξαιτίας της τότε εργασίας μπόρεσα να σχηματίσω προσωπική άποψη για την εγκληματική αυτή περίπτωση. Από πρώτο χέρι διαπίστωσα τότε διασπάθιση δημοσίου και ιδιωτικού χρήματος, περίπτωση δυστυχώς συνηθισμένη στη χώρα μας. Κυρίως όμως διαπίστωσα την εθνική βλάβη που θα προκαλούσε αυτό το έργο αν ολοκληρώνονταν. Εκτός από τις τεράστιες οικονομικές απώλειες και τις μη αναστρέψιμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις η κύρια βλάβη της χώρας θα ήταν η απώλεια ενός ανεκτίμητου υδάτινου πλούτου: του μεγαλύτερου σε νερά ελληνικού ποταμού.

Η δήθεν άρδευση του θεσσαλικού κάμπου ήταν το τυράκι στη φάκα των Ελλήνων για να παρασυρθούν από τοπικά συμφέροντα και ανάγκες ώστε να συναινέσουν. Το έργο όμως ήταν έτσι σχεδιασμένο ώστε τα νερά του Αχελώου να ανακατευθυνθούν και να ελεγχθούν σε περιοχή που ανήκε και ελέγχονταν από ιδιωτικά συμφέροντα. Οι συμβάσεις ήταν έτσι δομημένες ώστε ουσιαστικά θα αποφάσιζαν για τη χρήση του νερού ιδιωτικές εταιρείες. Αυτό πριν 20 χρόνια. Μπορείτε να φανταστείτε σήμερα μετά από τόσα μνημόνια τι θα είχε τελικά συμβεί. Αν το έργο είχε ολοκληρωθεί τότε, το περιβάλλον θα είχε αλλοιωθεί ανεπανόρθωτα τόσο στην αρχή του ποταμού όσο και στις εκβολές του. Η όψη όλου του ποταμού θα άλλαζε εντελώς και θα απαξιώνονταν τα 3 δημόσια υδροηλεκτρικά φράγματα. Ο ποταμός Αχελώος δεν θα ανήκε πια στους Έλληνες. Είτε σήμερα είτε αύριο λοιπόν τεθεί ζήτημα εκτροπής είναι χρέος όλων μας να το εμποδίσουμε. Ακόμα κι οι Θεσσαλοί. Γιατί εκτός του ότι δεν πρόκειται να ποτίσουν τα χωράφια τους με νερό του Αχελώου θα ζημιωθούν περισσότερο από όλους. Γιατί; Γιατί η ιδιωτικοποίηση των νερών θα οδηγήσει σε τέτοια αύξηση του κόστους ποτίσματος που θα εκτοξεύσει το συνολικό κόστος παραγωγής στον θεσσαλικό κάμπο. Η ιδιωτικοποίηση των νερών δεν θα σταματήσει στον Αχελώο.

Θα μου πείτε ανήκει ο Αχελώος σήμερα στους Έλληνες; Ναι. Ακόμη μας ανήκει. Ακόμη το περιβάλλον δεν έχει καταστραφεί. Ακόμα δεν έχουμε χάσει τον έλεγχο των νερών. Αυτό οφείλουμε να το διατηρήσουμε._ (δγκ)

Ξένες επενδύσεις; Ανέκδοτο!

Όλοι μας θέλουμε υγεία, παιδεία, πολιτισμό. Αυτά όμως απαιτούν λεφτά. Από πού όμως προέρχονται τα χρήματα του κράτους; Από τον ιδιωτικό τομέα. Από ντόπιους και ξένους επιχειρηματίες. Αν αυτοί εκλείπουν τότε δανειζόμαστε όπως κάνουμε τόσα χρόνια τώρα και φτάσαμε στα σημερινά χάλια. Οι ντόπιοι επενδυτές εξαφανίστηκαν για τους γνωστούς λόγους και συνεπεία της κατρακύλας της ελληνικής οικονομίας. Γιατί όμως χάθηκαν οι σωστοί ξένοι επενδυτές; Γιατί ενώ υπάρχουν σήμερα σπουδαίες επενδυτικές ευκαιρίες δεν εμφανίζονται; Θα απαντήσω καταθέτοντας τις προσωπικές μου εμπειρίες που αποκόμισα τις περιόδους 1992 – 1998 ως φοιτητής και 1999 – 2010 ως επαγγελματίας.

<u>Υπουργεία</u>

- Οι υπάλληλοι απουσίαζαν μόνιμα σε ποσοστό 90% για ψώνια, κομμωτήριο, καφέ ή βόλτα.
- Για να βγάλει ένας ιδιώτης άκρη έπρεπε ή να έχει πάει συστημένος ή να έχει λαδώσει ή να έχει κάνει φασαρία (με αμφίβολα αποτελέσματα).
- Οι ρυθμοί διεκπεραίωσης των θεμάτων ήταν τόσο αργοί που αν δεν είχε σιγουρέψει με μεθόδους εκτός υπουργείου την υπόθεση του βρίσκονταν εκπρόθεσμος.
- Σε όλα ανεξαιρέτως τα υπουργεία λειτουργούσαν παραμάγαζα από υπαλλήλους ή συγγενείς υπαλλήλων που πωλούσαν εκδουλεύσεις. Όσο δύσκολο ήταν να ολοκληρώσει κανείς την υπόθεση του με τον προβλεπόμενο τρόπο, τόσο εύκολο γίνονταν αν επέλεγε το σωστό παραμάγαζο.
- Τα πάντα στα υπουργεία ήταν αφανώς ή εμφανώς κομματικοποιημένα.
- Υπήρχαν στρατιές ολόκληρες ανενεργών μονίμων υπαλλήλων, κάποιοι εκ των οποίων δεν είχαν καν καρέκλα να κάτσουν. Η περιθωριοποίηση τους οφείλονταν κατά κανόνα σε πολιτική δυσμένεια, ενώ υπήρχαν και φωτεινές εξαιρέσεις που επέμεναν να παραμένουν ακέραιοι δημόσιοι λειτουργοί κι αυτοί όμως παροπλισμένοι. Πληρώνονταν αλλά δεν συμμετείχαν στη διαφ-

θορά.

- Οι ακέραιοι υπάλληλοι εμποδίζονταν κατά κανόνα να κάνουν σωστά τη δουλειά τους από το διαπλεκόμενο περιβάλλον. Πολλές φορές μάλιστα τιμωρούνταν γι' αυτό.

<u>Δικαστήρια – Εφορία – ΙΚΑ – Αστυνομία – Πυροσβεστική – Λιμενικό – Περιφέρειες – Νομαρχίες – Δήμοι – Υπηρεσίες</u>

- Ατέλειωτοι νόμοι, εγκύκλιοι, αποφάσεις, ερμηνείες, υποπεριπτώσεις, παράγραφοι γεμάτοι ασάφεια, αοριστία, αυτοαναίρεση, αλληλοεπικάλυψη δημιουργούσαν ένα άχρηστο νομικό πλαίσιο. Άχρηστο γιατί;
- ΔΕΝ μπορούσε κανείς να διασφαλίσει ολοκληρωμένα την νομιμότητα της επένδυσης του (πάντα θα μπορούσε κάποιος γραφειοκράτης να τον κωλυσιεργήσει ερμηνεύοντας κατά το δοκούν τις διατάξεις).
- ΔΕΝ μπορούσε κανείς να προϋπολογίσει το κόστος της επένδυσης (για άδειες, φόρους, τέλη, χαρτόσημα, εισφορές).
- ΔΕΝ μπορούσε κανείς να εκτιμήσει τον απαιτούμενο χρόνο (απεργίες, εκλογές, αλλαγές προϊσταμένων, καιρικά φαινόμενα μπορούσαν να φέρουν τα πάνω κάτω για χρόνια ολόκληρα)
- και εν τέλει ΔΕΝ μπορούσε κανείς να βρει το δίκιο του. Ενδεικτικά μόνο αναφέρω ότι αν ένας έφορος καταλόγιζε χωρίς κανένα στοιχείο ακόμη και εντελώς παράτυπα πρόστιμο πχ 1 εκατομμύριο, ο επενδυτής θα έπρεπε πρώτα να καταβάλλει μετρητά το 50% του προστίμου για να μπορέσει να προσφύγει στη δικαιοσύνη. Όταν μετά από συνήθως 10 χρόνια δικαιώνονταν από το δικαστήριο, τα μετρητά ΔΕΝ του επιστρέφονταν αλλά συμψηφίζονταν με μελλοντικούς φόρους (άλλα 5-10 χρόνια). Ο επίορκος έφορος όμως ΔΕΝ πάθαινε απολύτως τίποτα! Εξ ου και η διαφθορά. Παρόμοιοι παραλογισμοί ίσχυαν σε όλες σχεδόν τις υπηρεσίες.
- Η διόγκωση του δημόσιου τομέα ξεπέρασε την κεντρική διοίκηση και έλαβε ασφυκτικές διαστάσεις. Για παράδειγμα μπορούσε κάθε βλαχοδήμαρχος να δεσμεύσει ένα ιδιωτικό οικόπεδο χωρίς αποζημίωση για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα. Με

προκάλυψη την πολεοδομική αναρχία, την πολυνομία, την ατιμωρησία και την κομματοκρατία συντελέστηκαν αμέτρητα οικονομικά εγκλήματα.

- Δυνατότητα ακύρωσης, αναβολής, τροποποίησης ή παύσης δεν είχαν μόνο οι δικαστές αλλά και κάθε σχετικός ή άσχετος εμπλεκόμενος κατά περίπτωση διευθυντής, προϊστάμενος, τμηματάρχης ή σφραγιδοκράτωρ υπάλληλος: Έφοροι, ελεγκτές ΙΚΑ, προϊστάμενοι δήμων, τμηματάρχες νομαρχιών, διευθυντές περιφερειών, επιμελητηρίων, ενώσεων, συνδικαλιστές, πολεοδόμοι, αστυνομικοί, λιμενικοί, αρχαιολόγοι, πυροσβέστες, δασάρχες, φαροφύλακες κι ένα σωρό άλλοι δημόσιοι «υπηρέτες».
- Με κάποιες φωτεινές εξαιρέσεις η απαραίτητη «σφραγίδα» έμπαινε κατόπιν αμοιβής σε χρήμα ή σε είδος. Η διαφθορά είχε φτάσει σε τέτοια επίπεδα που συχνά οι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι συνεταιριζόμενοι δημιουργούσαν κοινά ταμεία «λαδώματος».

Ιδιωτικός τομέας

- Οι τράπεζες ακολουθούσαν τη νοοτροπία του δημοσίου με αποτέλεσμα ενώ μπορούσε κανείς πανεύκολα να βγάλει στο εξωτερικό χρήματα, για να εισάγει επενδυτικά κεφάλαια θα έπρεπε να υποστεί ένα ακόμη γραφειοκρατικό γολγοθά.
- Οι οικονομολόγοι – μελετητές, οι νομικοί, οι μηχανικοί, οι λογιστές αμείβονταν όχι για την ποιότητα των μελετών τους αλλά για την ικανότητα τους να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις του δημοσίου.
- Ο ιδιωτικός τομέας στο σύνολο των εμπλεκόμενων επαγγελματικών κατηγοριών εναγκαλίστηκε το δημόσιο από ανάγκη ή από επιλογή. Ακόμη και υδραυλικοί, μαραγκοί, χτίστες, φύλακες επιλέγονταν κατά προτίμηση αν είχαν σχέση με κάποιον έφορο, πολεοδόμο, ελεγκτή, αστυνομικό, δασάρχη, πυροσβέστη ή κάποιον δημόσιο υπάλληλο που κρατούσε «σφραγίδα».
- Ο ιδιωτικός τομέας δεν μπόρεσε ή δεν θέλησε να ξεπεράσει τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις με αποτέλεσμα να παραμείνει υπανάπτυκτος και αναποτελεσματικός. Δεν εκσυγχρονίστηκε και έχασε την παγκόσμια εξέλιξη και ανάπτυξη.

Βέβαια φωτεινές εξαιρέσεις υπήρξαν. Έγιναν γενναίες προσπάθειες που δημιούργησαν σπουδαία έργα. Ήταν όμως λίγα. Ήταν εξαιρέσεις που απλά επιβεβαίωναν τον κανόνα.

Η πραγματικότητα ήταν ότι η Ελλάς κατέστη χώρα ακατάλληλη για υγιείς επενδύσεις. Γιατί; Διότι κάθε σοβαρός επενδυτής οφείλει και θέλει να γνωρίζει τουλάχιστον τα εξής:

- Διάρκεια μελέτης – αδειοδότησης – κατασκευής – λειτουργίας
- Συνολικό κόστος επένδυσης
- Συνολική φορολογική επιβάρυνση

Όλα αυτά όμως ήταν ΑΔΥΝΑΤΟΝ να τα γνωρίζει κανείς. Ο χρόνος της κάθε επενδυτικής φάσης ήταν ανθρωπίνως αδύνατον να προσδιοριστεί εκ των προτέρων. Κανείς άλλωστε αρμόδιος δεν εγγυούνταν για τίποτα. Το κόστος της επένδυσης μπορούσε να αυξηθεί ξαφνικά ανά πάσα ώρα και στιγμή από μια οποιαδήποτε απόφαση οποιουδήποτε. Οι φορολογικές υποχρεώσεις πρακτικά δεν οριστικοποιούνταν ούτε μετά από χρόνια. Πως μπορούσε λοιπόν ένας σοβαρός άνθρωπος να σχεδιάσει σωστά και να αποφασίσει για την επένδυση του;

Αλλά μήπως ήταν μόνο αυτά; Στατιστικά στοιχεία δεν υπήρχαν πουθενά. Επίσημη πληροφόρηση δεν παρείχε κανένας φορέας ή υπηρεσία. Μόνο προχειροφτιαγμένα φυλλάδια διακινούνταν για τα μάτια του κοσμάκη. Οι σοβαροί επενδυτές όμως θέλουν σοβαρούς μελετητές που να στηρίζουν και να αποδεικνύουν τα πορίσματα τους. Όταν παράδειγμα αναπτύσσεται μια ανάλυση κόστους – οφέλους αυτή θα πρέπει να στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία της αγοράς για τουλάχιστον μια πενταετία. Αλλά αυτό στην Ελλάδα ήταν αδύνατον. Δεν υπήρχαν τέτοια στοιχεία. Υπήρξαν δυστυχώς μελετητές που απέκρυψαν την αλήθεια και επενδυτές που εν αγνοία τους ζημιώθηκαν κατά την πορεία του έργου. Αυτό απλά επιδείνωσε την άσχημη εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό.

Πως κινούνταν όμως οι Έλληνες επενδυτές; Από ένστικτο, έμπνευση και εσωτερική «πληροφόρηση». Στο περίπου και ρισκάροντας. Όσοι βέβαια είχαν επιλογή ασφαλώς και δεν ρίσκαραν. Οι ξένοι ούτε καν ασχολούνταν. Μόλις ένας ξένος επενδυτής συζητούσε με έναν Έλληνα μελετητή που του εξέθετε την κατάσταση, γελούσε! Δεν πί-

στευε! Μέχρι που το διαπίστωνε κι ίδιος. Γι' αυτό και με τα χρόνια έπαψαν ο ένας μετά τον άλλο να ασχολούνται με την Ελλάδα. Παρόλο που υπήρχαν και υπάρχουν σπουδαίες επενδυτικές ευκαιρίες. Αλλά χωρίς να ξέρεις ούτε τη διάρκεια ούτε το κόστος ούτε το κέρδος προχωράς; Όχι αν είσαι σοβαρός. Αφήστε που ένας έντιμος επενδυτής δεν καταδέχεται να συνεργάζεται με ανέντιμους υπαλλήλους. Οι άτιμοι βέβαια δεν έχουν κανένα πρόβλημα. Τα βρίσκουν μεταξύ τους.

Ότι ίσχυε βέβαια για τους ξένους επενδυτές ίσχυε και για τους Έλληνες. Με μια βασική διαφορά: ο ξένος κάποια στιγμή τους μούντζωνε κι έφευγε. Ο Έλληνας δεν μπορούσε. Άπαξ και έμπλεκε στα γρανάζια του δημοσίου δεν ξεμπέρδευε στον αιώνα τον άπαντα. Τώρα με ποιό τρόπο διεκπεραιώθηκαν όσες επενδύσεις έγιναν μπορείτε να το φανταστείτε. Θα διευκόλυνε βέβαια αν εφαρμόζονταν το Πόθεν Έσχες για τις περιουσίες όλων των εμπλεκομένων δημοσίων υπαλλήλων. Τέλος πάντων.

Η ουσία είναι ότι σήμερα επενδυτές ΔΕΝ υπάρχουν. Οι Έλληνες έχουν από καιρό γονατίσει και για τους ξένους απλά ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΜΕ καν στον επενδυτικό χάρτη. Έχουν καεί τόσο τα περασμένα χρόνια που δεν ασχολούνται πλέον μαζί μας. Μακάρι να βρεθεί κάποιος να τους πείσει αλλά δεν το πιστεύω. Κατά τη γνώμη μου ΜΟΝΟ αν ξαναφτιάξουμε το κράτος μας θα μπορέσουμε να φτιάξουμε την οικονομία μας. Τότε μόνο θα ενεργοποιηθεί ο ιδιωτικός τομέας και το κράτος θα αποκτήσει έσοδα ώστε να βελτιώσει την υγεία, την παιδεία και τον πολιτισμό όλων μας. Μέχρι τότε θα περιμένουμε τα δανεικά με ότι κόστος αυτό συνεπάγεται._ (δγκ)

Νέες πόλεις, νέοι πολίτες, νέα πολιτεία

Το κράτος μας χρειάζεται αναγέννηση. Χρειάζεται να γίνει πραγματική πολιτεία. Πολιτεία Ελλήνων Πολιτών. Η καλή πολιτεία όμως χρειάζεται καλούς πολίτες και οι καλοί πολίτες χρειάζονται καλές πόλεις. Οι πόλεις μας όμως δεν είναι καλές. Είναι μίζερες, βρώμικες, άσχημες. Το γιατί είναι χρέος των επιστημόνων ιστορικών να το αναλύσουν.

Χρέος δικό μας, χρέος όλων μας είναι, αν θέλουμε να φτιάξουμε σωστό κράτος, να φτιάξουμε σωστές πόλεις. Για να το πετύχουμε αυτό πρέπει άμεσα να αρχίζουμε να χτίζουμε καινούργιες πόλεις. Παράλ-

ληλα δε να εκσυγχρονίζουμε τους θεσμούς μας, να διορθώνουμε τα κακώς κείμενα και πάνω από όλα να φτιάχνουμε τον πολιτισμό μας. Το σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό μας. Για να ζήσουν οι Έλληνες, πρέπει να ζήσει η Ελλάδα και να ζήσει η σύγχρονη Ελλάδα πρέπει να φτιάξουμε το σύγχρονο πολιτισμό μας. Είναι μονόδρομος. Είναι όμως και η λύση στο σημερινό αδιέξοδο της παρακμής, της μιζέριας και της υπανάπτυξης. Το τρίπτυχο ΠΟΛΕΙΣ – ΠΟΛΙΤΕΣ – ΠΟΛΙΤΕΙΑ εξασφαλίζει την υλική ανάπτυξη, την πολιτισμική εξέλιξη και την πολιτική ανόρθωση. Τα εφόδια τα έχουμε. Παρά τα προβλήματα στη σημερινή εποχή ο ελληνισμός διαθέτει ιστορικά πρωτόγνωρο πλήθος καταρτισμένων επιστημόνων, η πρόσβαση στη γνώση είναι δυνητικά εύκολη και οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν δυνατότητες που παλιότερα δεν είχαμε.

Αυτό που χρειάζεται προκειμένου να αξιοποιήσουμε τα εθνικά πλεονεκτήματα μας είναι να παραμερίσουμε τα εμπόδια της ανάπτυξης όπως είναι η πολιτική φαυλότητα, τα οικονομικά αντικίνητρα, η διοικητική δυσκαμψία, ο κοινωνικός αμοραλισμός, η πολιτισμική άγνοια. Αυτό απαιτεί κοινωνικό και πολιτικό θάρρος και διάθεση για συνεισφορά. Απαιτεί ενεργούς πολίτες. Είναι πάντως εφικτό. Δεν θα συμβεί όμως αν δεν το κάνουμε εμείς. Αν περιμένουμε να το κάνουν άλλοι, οι άλλοι θα κοιτάξουν το δικό τους συμφέρον, όχι το δικό μας. Κακώς τότε θα διαμαρτυρόμαστε για τους «κακούς» ευρωπαίους, αμερικάνους ή ασιάτες. Δεν θα φταίμε παρά μόνο εμείς.

Μπορούμε να το κάνουμε και μπορούμε να αναζητήσουμε συμμάχους στους καλούς ευρωπαίους, αμερικάνους ή ασιάτες. Καλά στοιχεία υπάρχουν σε όλους τους λαούς. Όπως επίσης από κάθε δύσκολη κατάσταση, σαν την ανεπιθύμητη μετανάστευση, μπορούμε να αντλήσουμε οφέλη. Έτσι μπορούμε να αντικρύσουμε και το πρόβλημα της αστυφιλίας. Το θετικό δηλαδή της υπερσυγκέντρωσης πληθυσμών στα μεγάλα αστικά κέντρα είναι ότι άφησε χώρο για χτίσιμο νέων πόλεων. Αυτές με τη σειρά τους θα αποσυμφορήσουν τον σημερινό υπερκορεσμό. Το θετικό πάλι της υπανάπτυξης πολλών περιοχών είναι ότι υπάρχουν παρθένες περιοχές στις οποίες μπορεί να αναπτυχθεί σωστά ο σύγχρονος πολιτισμός μας. Αυτή η μελλοντική ανάπτυξη θα αναγεννήσει με τη σειρά της τις σημερινές καταπονημένες περιοχές.

Μπορούμε για παράδειγμα να σχεδιάσουμε ένα μακροχρόνιο σχέδιο

κατασκευής καινούργιων πόλεων σε ολόκληρη την επικράτεια. Καινούργιες πόλεις, καινούργιοι δρόμοι, καινούργια σπίτια, πάρκα, βιβλιοθήκες, καινούργιες υποδομές. Σχεδιασμένα με μεράκι κι αγάπη με ότι καλύτερο και καινοτόμο προσφέρει η σημερινή γνώση. Ένα εθνικό σχέδιο αστικής ανασυγκρότησης σχεδιασμένο από Έλληνες σε συνεργασία με τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Κεφάλαια μπορούν να εξευρεθούν από ίδιους πόρους, από επενδυτές και από τη σύνδεση του προγράμματος με το δημόσιο χρέος. Αποπληρωμή δηλαδή μέσω των οικονομικών αποδόσεων του προγράμματος. Ανοίγεται έτσι ένας καινούργιος δρόμος οικονομικής εξυγίανσης της χώρας.

Ανοίγεται επίσης ένας καινούργιος δρόμος αντιμετώπισης του μεταναστευτικού αφού θα δοθεί σε αυτούς τους δυστυχισμένους ανθρώπους η δυνατότητα να κερδίσουν τίμια το ψωμί τους, αλλά και να μάθουν πως με τη σειρά τους θα χτίσουν και αυτοί τη χώρα τους.

Ανοίγεται επίσης ένας καινούργιος δρόμος χάραξης εξωτερικής πολιτικής αφού το ελληνικό πρόγραμμα αστικής ανασυγκρότησης μπορεί να γεννήσει συμμαχίες, να στερεώσει συνεργασίες και να εξυγιάνει τις διπλωματικές μας σχέσεις πάνω σε έργα δημιουργίας και προόδου.

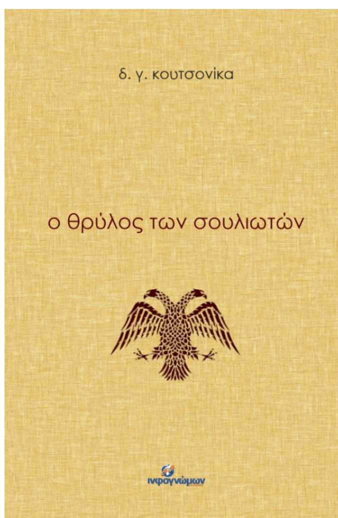
Για να προσελκύσουμε όμως την αφρόκρεμα της ανθρωπότητας σε τεχνολογία, εξέλιξη και γνώση οφείλουμε να αναδείξουμε εμείς πρώτοι τον καλύτερο εαυτό μας. Εμείς οι Έλληνες να πιστέψουμε στον εαυτό μας, να αγκαλιάσουμε την πατρίδα μας, να φωτίσουμε τον πολιτισμό μας. Ο ελληνικός πολιτισμός ήταν και μπορεί να ξαναγίνει ανθρωπολάτρης, πνευματοδότης, ψυχεγέρτης. Πρόμαχος της ανθρωπότητας._ (δγκ)

Ο τετραγωνισμός του κύκλου

ΜΗΝ ανησυχείτε! Ο κύκλος ΔΕΝ τετραγωνίζεται. Το προσπάθησαν όμως μερικά από τα μεγαλύτερα μυαλά της ανθρωπότητας και το προσπάθησαν πολύ. Αποτέλεσμα; Η πρόοδος των επιστημών, η εξέλιξη της τεχνολογίας και η βελτίωση της ανθρώπινης ζωής. Οι βίδες που σήμερα χρησιμοποιούμε οφείλουν την ύπαρξη τους στον

κύκλο που δεν τετραγωνίζεται. Το ίδιο κι η τριγωνομετρία κι όλες οι επιστήμες που επηρεάζονται από αυτή. Σήμερα δεν θα είχαμε κινητά, δεν θα είχαμε ακτίνες λέιζερ, ούτε ιατρικά εργαλεία αν κάποιοι δεν είχαν ασχοληθεί κάποτε με τον τετραγωνισμό του κύκλου.

Τι μας διδάσκει αυτό; Ότι η επιδίωξη του αδύνατου οδηγεί στην πρόοδο. Οδηγεί σε εξέλιξη πνευματική, ψυχική και υλική. Άλλο παράδειγμα αδύνατου, η ελεύθερη ενέργεια, πόσα δεν απέδωσε στην επιστήμη; Μπορεί ο Τέσλα να μην μας κληροδότησε ελεύθερη ηλεκτρική ενέργεια για όλους αλλά μας άφησε το εναλλασσόμενο ρεύμα, το ραδιόφωνο, το πηνίο του, την τηλεκατεύθυνση. Όλα αυτά κυνηγώντας το αδύνατο. Αν κάποιος έλεγε πριν κάποια χρόνια ότι ο οποιοσδήποτε θα μπορούσε περπατώντας στο δρόμο να μιλά σε βιντεοκλήση με έναν άλλο στην Αμερική, και μάλιστα τζάμπα, θα τον περνούσαν για τρελό. Όπως περνούσαν για παλαβούς αυτούς που έλεγαν ότι μπορούμε να πετάξουμε ή ακόμα χειρότερα να πάμε στη σελήνη. Μήπως άλλωστε κάποιοι δε θεωρούν την ανθρώπινη ευτυχία αδύνατη; Τι συμβαίνει όμως στον άνθρωπο που παύει να την αναζητεί; Δυστυχεί. Ακόμα όμως κι αν η ευτυχία δεν επιτυγχάνεται, ο άνθρωπος που προσπαθεί την πλησιάζει. Επιτυγχάνεται κάτι σαν τον τετραγωνισμό. Βάζουμε σταθερές τύπου π και προχωράμε. Έτσι μπορεί η ανθρωπότητα να βελτιώνεται.

Αν όμως ο τετραγωνισμός του κύκλου είναι αδύνατος, το να φτιάξει η Ελλάδα καινούργιες πόλεις δεν είναι. Μπορεί να φαίνεται αδύνατο, αλλά δεν είναι. Αυτό που είναι αδύνατο είναι να βγει η Ελλάδα από την κρίση χωρίς να κάνει τίποτα. Η αστική αναδόμηση πάντως γίνεται, δεν είναι βέβαια κι εύκολο, γιατί χρειάζεται τη συμμετοχή πολλών, χρειάζεται δουλειά με μεράκι κι έμπνευση. Είναι όμως εφικτό._ (δγκ)

dimitris koutsonikas

Greece on fire

pioneers of freedom

2020

Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2020

emfilox radio

